

PREDSTAVA (V. Šefránek)	13
ÚVOD (J. Mazuch)	15
1 Genetické aspekty vzniku aneuryziem (E. Halašová, D. Mištuna)	16
1.1 Genetické faktory vzniku aneuryziem.....	17
1.1.1 Gény súvisiace so vznikom aneuryziem.....	18
1.1.1.1 Gény podielajúce sa na tvorbe extracelulárnej matrix	19
1.1.1.2 Gény kardivaskulárnych faktorov.....	20
1.1.1.3 Gény zapojené do zápalových reakcií a immunitnej odpovede	21
1.1.1.4 Gény signálnych dráh	21
1.1.1.5 Ďalšie gény	22
1.1.2 Mikro RNA v patogeneéze aneuryziem.....	24
1.2 Záver.....	24
2 Ultrazvukové vyšetrení tepenných aneuryzmat (D. Musil)	29
2.1 Aneuryzmata břišní aorty – USG	29
2.1.1 Dvouozměrná břišní ultrasonografie (B-mód).....	29
2.1.2 Duplexní ultrasonografie (B-mód a CFM - barevné mapování krevního toku)	30
2.1.3 Ultrazvukový skrining aneuryzmat břišní aorty	30
2.2 Aneuryzmata periferních tepen – USG	35
3 Aneuryzmy abdominálnej aorty (AAA) (J. Mazuch)	41
3.1 Morfológia a rozsah AAA	41
3.2 História AAA.....	49
3.3 Výskyt AAA	50
3.4 Rizikové faktory vzniku AAA.....	51
3.5 Symptomatológia AAA	51
3.6 Zobrazovacie metódy v diagnostike AAA	52
3.6.1 Sonografia AAA.....	52
3.6.2 Rtg natívna snímka brucha	52
3.6.3 DSA – digitálna substrakčná angiografia.....	52
3.6.4 CT – angiografia (CTA)	54
3.6.5 Magnetická rezonancia (MRI)	54
3.7 Chirurgická liečba AAA	55
3.7.1 Operačná technika riešenia AAA.....	55
3.8 Endovaskulárna liečba AAA	65

4 Ruptúry aneuryzmiem abdominálnej aorty (J. Mazuch, Z. Červená)	67
4.1 Úvod – RAAA.....	67
4.2 Klinický obraz RAAA.....	67
4.2.1 Anatomicko klinický obraz RAAA.....	68
4.2.2 Smerovanie a rozsah hematómu pri RAAA.....	68
4.3 Diagnostika RAAA	69
4.4 Chirurgická liečba RAAA	70
4.5 Endovaskulárna liečba RAAA	77
4.6 Ako znížiť mortalitu u RAAA.....	77
5 Pararenálne aneuryzmy brušnej aorty (V. Kovács, J. Mazuch)	82
5.1 Klinický priebeh a symptomatológia PAAA.....	82
5.2 Liečba PAAA.....	83
5.2.1 Chirurgická liečba PAAA.....	83
5.2.2 Endovaskulárna liečba PAAA.....	85
5.3 Kazuistiky PAAA	85
6 Problematika malých aneuryzmat abdominální aorty a možnost predikce rizika ruptury (R. Staffa, L. Kubiček, R. Vlachovský)	92
6.1 Záchyt malého AAA.....	92
6.2 Rizikové faktory pro rupturu malých AAA.....	95
6.2.1 Hypertenzia – riziko ruptúry AAA.....	95
6.2.2 Vliv pohlaví na rupturu AAA.....	95
6.2.3 Vliv chronické obstrukční plicní nemoci (CHOPN).....	96
6.3 Modelace napětí cévní stěny	96
6.4 Závěr.....	98
7 Aneuryzma brušnej aorty s podkovovitou obličkou (V. Kovács)	100
7.1 Embrogenéza podkovitej obličky	100
7.2 Anomálie renálnych artérií.....	100
7.3 Klinický obraz podkovitej obličky	100
7.4 Zobrazovacie vyšetrenia.....	101
7.5 Taktika chirurgickej liečby	105
7.5.1 Otvorený transperitoneálny prístup	105
7.5.2 Otvorený retroperitoneálny prístup.....	105
7.6 Endovaskulárna liečba aneurzymy aorty s podkovitou obličkou.....	105
8 Viscerálne aneuryzmy (P. Berek, J. Mazuch, V. Kovács, I. Kopolovets)	106
8.1 Aneuryzma a. lienalis	107
8.2 Aneuryzma a. hepatica	111
8.3 Aneuryzma a. mesenterica superior	111
8.4 Aneuryzmy truncus coeliacus	112
8.5 Aneuryzma a. pancreaticodoudenalis.....	114
8.6 Aneuryzma a. gastrica sinistra (kazuistika).....	118
9 Aneuryzmy a. renalis (V. Kovács)	122
9.1 Klinická manifestácia aneuryzmiem a. renalis.....	123

9.1.1 Ruptúra aneuryziem a. renalis.....	123
9.1.2 Hypertenzia u aneuryziem a. renalis.....	123
9.1.3 Aneuryzma a. renalis dissecans	123
9.1.4 Hematúria u aneuryziem a. renalis.....	123
9.1.5 Obštrukcia zberného systému u aneuryziem a. renalis	123
9.2 Indikácie pre chirurgickú liečbu aneuryzmy a. renalis.....	125
9.2.1 Ruptúra aneuryzmy a. renalis	125
9.2.2 Hypertenzia u aneuryzmy a. renalis.....	125
9.2.3 Disekcia aneuryzmy a. renalis	125
9.2.4 Iné klinické manifestácie aneuryzmy a. renalis	125
9.3 Stratégia chirurgickej liečby a. renalis	125
9.3.1 Tangenciálna excízia s primárhou sutúrou alebo patch plastikou	125
9.3.2 Excízia aneuryzmy a rekonštrukcia s použitím bypassu	125
9.3.3 Extrakorporálna vaskulárna rekonštrukcia s autotransplantáciou.....	126
9.3.4 Nefrektómia pre aneuryzmu a. renalis	126
9.3.5 Endovaskulárna liečba aneuryziem a. renalis	127
9.3.5.1 Embolizácia aneuryziem a. renalis špirálami	127
9.3.5.2 Embolizácia aneuryzmy a. renalis tekutinou	127
9.3.5.3 Stentgraft pre aneuryzmu a. renalis	127

10 Endovaskulárna liečba aneuryziem abdominálnej aorty (K. Zeleňák, M. Vorčák, J. Sýkora, I. Šinák)	129
10.1 Chirurgické riešenie verus endovaskulárne riešenie	130
10.2 EVAR.....	131
10.2.1 Anatomické kritéria AAA pre EVAR.....	131
10.2.2 Technika implantácie	131
10.2.3 Novšie techniky EVAR	131
10.2.4 Komplikácie procedúry.....	132
10.3 Kazuistiky.....	133
10.4 Záver.....	143
11 Periferné Aneuryzmy (J. Mazuch)	146
11.1 Aneuryzmy artérií dolných končatín.....	146
11.1.1 Aneuryzmy a. fermoralis	146
11.1.1.1 Nepravé aneuryzmy AFC – pseudoaneuryzmy	153
11.1.1.2 Anastomotické pseudoaneuryzmy AFC	153
11.1.2 Aneuryzmy a. politaea	156
11.2 Aneuryzmy artérií horných končatín.....	166
11.2.1 Aneuryzmy a. subclavia (I. Šinák, J. Mazuch)	166
11.2.2 Aneuryzmy a. subclavioaxillaris.....	167
11.2.3 Hypotenar hammer syndróm – aneurysma a. ulnaris.....	172
12 Aneuryzma arteria temporalis superficialis (V. Kovács)	173

13 Aneuryzmy karotických tepien (P. Berek, J. Mazuch, V. Kovács)	177
13.1 Príčiny vzniku karotických aneuryziem	177
13.2 Klinická manifestácia karotických aneuryziem	177
13.3 Diagnostika karotických aneuryziem	177

13.4 Liečba karotických aneuryzmiem.....	178
13.4.1 Chirurgická liečba karotických aneuryzmiem	178
13.4.2 Endovaskulárna liečba karotických aneuryzmiem	179
13.4.3 Kauzistiky operačných techník v liečbe ACI.....	179
14 Endovaskulárna liečba intrakraniálnych aneuryzmiem (K. Zeleňák)	186
14.1 Úvod	186
14.2 Epidemiológia	186
14.3 Klasifikácia intrakraniálnych aneuryzmiem.....	187
14.4 Diagnostika intrakraniálnych aneuryzmiem.....	187
14.5 Techniky endovaskulárnej liečby intrakraniálnych aneuryzmiem	188
14.5.1 Rekonštrukčné techniky.....	188
14.5.1.1 Coiling technika.....	189
14.5.1.2 BAC – balloon assisted coiling.....	189
14.5.1.3 Stent pri IA.....	190
14.5.1.4 Stent FD – flow diverter	191
14.5.1.5 Flow-disrupter.....	192
14.5.1.6 Tekuté embolizačné látky na uzáver IA.....	193
14.5.1.7 Novšie zariadenia na uzáver IA	193
14.5.2 Dekoštrukčné techniky	193
14.6 Porovnanie chirurgickej a endovaskulárnej liečby.....	195
14.6.1 Štúdia ISAT	195
14.6.2 Štúdia BRAT	195
14.7 Kazuistiky.....	195
14.8 Záver	214
15 Surgery of thoracic aortic aneurysms (D. Dzsinich)	218
15.1 Surgical anatomy of aorta.....	218
15.2 Classification of aneurysms of aorta based on localisation and extension.....	219
15.3 Thoracic aortic aneurysms	222
15.3.1 Symptomatology of thoracic aortic aneurysms.....	222
15.3.2 Diagnostic workup of thoracic aneurysms.....	222
15.3.3 Indication thoracic aneurysms for surgery	222
15.3.4 Surgical procedures of diseases of the thoracic aorta	223
15.4 Thoracoabdominal aneurysms.....	223
15.5 Complications during surgical procedures	223
15.6 Organ protection during surgical procedures of thoracic and thoracoabdominal aneurysms	225
15.7 Reconstructive procedures of thoracic aortic aneurysms and dissections.....	226
15.8 Open surgery of aortic arch aneurysms.....	226
15.9 Treatment of ruptured thoracic aneurysms	232
16 Aortic dissection (D. Dzsinich)	234
16.1 Morfologic types of dissection	234
16.2 Types of aortic dissections	235
16.3 Diagnostic procedures in case of suspected aortic dissection	236
16.4 Complications aortic dissection	236
16.4.1 Complications of Type A aortic dissection	236

16.4.2 Complications of Typ B aortic dissection	236
16.5 Treatment of aortic dissection	236
16.6 Complications of thoraco-abdominal aortic interventions	239
16.6.1 General complications	239
16.6.2 Specific early complications (open surgery)	239
16.6.3 Early postoperative complications	240
16.6.4 Late complications after surgery	240
16.6.5 Complications after endograft implantation into thoracic aorta	240
17 Torakoabdominálne aneuryzmy (P. Berek, J. Mazuch, I. Kopolovets)	243
17.1 Výskyt TAAA.....	243
17.2 Etiológia TAAA.....	243
17.3 Anatomická klasifikácia TAAA.....	243
17.4 Klinická symptológia TAAA.....	244
17.5 Diagnostika TAAA	244
17.6 Chirurgická liečba TAAA.....	245
17.7 Kauzistiky.....	245
17.8 Výsledky chirurgickej liečby TAAA	256
17.9 Záver.....	256
18 Možnosti ochrany ischemizovanej miechy pri operáciách aneuryzmiem aorty (J. Radoňák)	257
18.1 Spôsoby zlepšujúce krvné zásobenie miechy.....	258
18.1.1 Shunty alebo by passy - zlepšujúce distálny tlak v aorte.....	258
18.1.2 Identifikácia kritických interkostálnych arterií	259
18.1.3 Drenáž cerebrospinálneho likvoru	261
18.1.4 Reanastomóza interkostálnych a lumbálnych tepien	262
18.2 Neuroprotektívne spôsoby ochrany ischemizovanej miechy	263
18.2.1 Systémová hypotermia.....	263
18.2.2 Regionálna hypotermia	263
18.2.3 Epidurálne podchladenie.....	264
18.3 Chemické spôsoby ochrany miechy -aplikácia farmák	264
18.3.1 Vazodilatačne pôsobiace liečivá	265
18.3.2 Blokátory kalciového kanála	265
18.3.3 Scavengery voľných kyslíkových radikálov	265
18.3.4 Nešpecifické neuroprotektívne liečivá	265
18.4 Kombinované postupy ochrany miechy	266
18.5 Perspektívne metódy ochrany miechy.....	266
19 Aneuryzmy arteriovenóznych fistúl pre dialýzu (I. Šinák, P. Baláž, K. Zeleňák)	269
19.1 Definícia aneuryzmy AVF	269
19.1.1 Pseudoaneuryzma	270
19.2 Mechanizmus vzniku aneuryzmy AVF	270
19.3 Klasifikácia aneuryzmiem AVF	271
19.4 Indikácia k liečbe aneuryzmiem AVF	272
19.5 Liečba aneuryzmiem AVF	273
19.5.1 Konzervatívna liečba	273
19.5.2 Chirurgická liečba aneuryzmiem AVF	275

19.5.3 Ligatúra AVF	275
19.6 Manažment pseudoaneuryziem AVF	276
19.7 Endovaskulárna liečba aneuryziem AVF	276
20 Venózne aneuryzmy (<i>J. Mazuch</i>)	278
20.1 VA na hornej končatine (<i>J. Mazuch</i>)	280
20.2 VA na dolnej končatine (<i>J. Mazuch, V. Kovács</i>)	280
20.3 Aneuryzmy v. poplitea (<i>J. Mazuch, F. Rusnák</i>)	283
20.4 Venózne aneuryzmy v spojitosti s varixami dolných končatín (<i>J. Mazuch</i>)	286
20.4.1 VA v oblasti SFJ a sifónu VSM	287
20.4.2 VA v oblasti kmeňa VSM	291
20.4.3 VA v oblasti saphenopopliteálnej junkcie (SPJ) a v. saphena parva (VSP)	293
20.5 Venózne aneuryzmy pri angiodynáziách na dolných končatinách (<i>J. Mazuch</i>)	295
20.6 Venózne aneuryzmy po venóznych by-passoch na DK po revaskularizácii (<i>J. Mazuch</i>)	297